

At: Aelodau Cyngor Ymgynghorol
Sefydlog ar Addysg Grefyddol
(CYSAG)

Dyddiad: 7 Mehefin 2023

Deialu 01824 712568
Union:

e-bost: democrataidd@sirddinbych.gov.uk

Annwyl Syr / Fadam

Fe'ch gwahoddir i ddod i gyfarfod o'r **CYNGOR YMGYNGHOROL SEFYDLOG AR
ADDYSG GREFYDDOL (CYSAG)** am **10.00 am, DYDD IAU, 15 MEHEFIN 2023** yn **TRWY
CYFRWNG FIDEO**.

Yn gywir

Gary Williams
Swyddog Monitro

AGENDA

MYFYRIO TAWEL

1 YMDDIHEURIADAU

2 DATGAN CYSYLLTIADAU (Tudalennau 5 - 6)

Aelodau i ddatgan unrhyw gysylltiad personol neu sy'n peri rhagfarn ag unrhyw fater i'w ystyried yn y cyfarfod hwn.

3 MATERION BRYD FEL Y'U CYTUNWYD GAN Y CADEIRYDD

Hysbysiad o eitemau y dylid, ym marn y Cadeirydd, eu hystyried yn y cyfarfod fel materion brys yn unol ag Adran 100B(4) Deddf Llywodraeth Leol 1972.

4 COFNODION Y CYFARFOD DIWETHAF (Tudalennau 7 - 10)

Derbyn a chymeradwyo cofnodion cyfarfod CYSAG Sir Ddinbych a gynhaliwyd ar 8 Chwefror 2023 (copi wedi'i gynnwys).

5 CWRICWLWM I GYMRU (Tudalennau 11 - 12)

Derbyn cyflwyniad ynglŷn â Modiwl Dysgu Proffesiynol Llywodraeth Cymru ar gyfer Crefydd, Gwerthoedd a Moeseg.

- Modiwl Cymraeg – <https://hwb.gov.wales/repository/resource/eef7e399-93bb-4d7c-ab68-145c93f4c6d3>
- Modiwl Saesneg – <https://hwb.gov.wales/repository/resource/eef7e399-93bb-4d7c-ab68-145c93f4c6d3>

6 CYNLLUNIO AR GYFER Y CWRICWLWM NEWYDD (Tudalennau 13 - 14)

Derbyn cyflwyniad gan Ysgol y Santes Ffraid, Dinbych, ar sut maent wedi cynllunio a chyflwyno Crefydd, Gwerthoedd a Moeseg o fewn y Cwricwlwm i Gymru.

7 DADANSODDI ADRODDIADAU AROLYGON (Tudalennau 15 - 22)

Derbyn adroddiad gan yr Ymgynghorydd AG (copi wedi'i gynnwys) sy'n dadansoddi Adroddiadau Arolygon Estyn ar gyfer deuddeg ysgol a gynhaliwyd rhwng Mai 2022 a Mai 2023.

8 CCYSAGC (Tudalennau 23 - 36)

- Derbyn cofnodion cyfarfod diwethaf y Gymdeithas ar 21 Mawrth 2023 (copi wedi'i gynnwys)
- Cytuno ar bresenoldeb ar gyfer cyfarfod nesaf y Gymdeithas ar 19 Mehefin 2023 (Sir Ddinbych sy'n cynnal cyfarfod haf y Gymdeithas)

9 DYDDIAD Y CYFARFOD NESAF

Hydref 2023 – 17 Hydref 2023

AELODAETH

Cynghorwyr yn cynrychioli Cyngor Sir Ddinbych

Ellie Chard
Cheryl Williams
Ann Davies
Gill German

Merfyn Parry
Huw Williams
Delyth Jones
Emrys Wynne

Yn cynrychioli Enwadau Crefyddol

Suzy Sturley
Mr. Dominic Oakes
Y Parch. B H Jones

Y Parch. Martin Evans-Jones
Jennie Downes
Collette Owen

Yn cynrychioli Cymdeithasau Athrawon

Mrs C Harmsworth
Leah Crimes

Sarah Griffiths
Susan Williams

Aelodau Cyfetholedig

T. Ap Siôn

COPIAU AT:

Bob Cynghorydd er gwybodaeth
Y Wasg a Llyfrgelloedd
Cynghorau Tref a Chymuned

Mae tudalen hwn yn fwriadol wag

DEDDF LLYWODRAETH LEOL 2000

Cod Ymddygiad Aelodau

DATGELU A CHOFRESTRU BUDDIANNAU

Rwyf i,
(enw)

*Aelod /Aelod cyfetholedig o
(*dileuer un)

Cyngor Sir Ddinbych

YN CADARNHAU fy mod wedi datgan buddiant ***personol / personol a sy'n rhagfarnu** nas datgelwyd eisoes yn ôl darpariaeth Rhan III cod ymddygiad y Cyngor Sir i Aelodau am y canlynol:-
(*dileuer un)

Dyddiad Datgelu:

Pwyllgor (nodwch):

Agenda eitem

Pwnc:

Natur y Buddiant:

(Gweler y nodyn isod)*

Llofnod

Dyddiad

Noder: Rhowch ddigon o fanylion os gwelwch yn dda, e.e. 'Fi yw perchennog y tir sy'n gyfagos i'r cais ar gyfer caniatâd cynllunio a wnaed gan Mr Jones', neu 'Mae fy ngŵr / ngwraig yn un o weithwyr y cwmni sydd wedi gwneud cais am gymorth ariannol'.

Mae tudalen hwn yn fwriadol wag

CYNGOR YMGYNGHOROL SEFYDLOG AR ADDYSG GREFYDDOL (CYSAG)

Cofnodion cyfarfod Cyngor Ymgynghorol Sefydlog ar Addysg Grefyddol (CYSAG) a gynhaliwyd drwy gyfleuster fideogynadledda ddydd Mercher, 8 Chwefror 2023, am 10.00am

YN BRESENNOL

Yn cynrychioli Cyngor Sir Ddinbych

Y Cynghorwyr Ellie Chard (Cadeirydd), Ann Davies, Gill German, Delyth Jones, Cheryl Williams ac Emrys Wynne

Yn cynrychioli Enwadau Crefyddol ac Argyhoeddiadau Athronyddol Anghrefyddol

Y Parchedig Brian Jones a Collette Owen

Yn cynrychioli Cymdeithasau Athrawon

Sarah Griffiths a Susan Williams

HEFYD YN BRESENNOL

Ymgynghorydd Addysg Grefyddol (PL) a Gweinyddwyr y Pwyllgor (KEJ a NPH [Gweinyddwr Zoom])

MYFYRIO TAWEL

Dechreuodd y cyfarfod gydag ychydig funudau o fyfyrddod tawel.

PWYNT SYLW

Croesawyd Susan Williams fel aelod newydd o'r Cyngor Ymgynghorol – yn cynrychioli cymdeithasau athrawon – a chyflwynwyd pawb a oedd yn bresennol.

1 YMDDIHEURIADAU

Leah Crimes, Jennie Downes a Tania ap Siôn

James Brown, Prif Reolwr Addysg

2 DATGAN CYSYLLTIAD

Datganodd y Cynghorydd Chard gysylltiad personol â'r eitem hon fel Llywodraethwr Ysgol Tir Morfa.

3 MATERION BRYG FEL Y'U CYTUNWYD GAN Y CADEIRYDD

Ni chodwyd unrhyw faterion bryg.

4 COFNODION Y CYFARFOD DIWETHAF

Cyflwynwyd cofnodion cyfarfod y Cyngor Ymgynghorol Sefydlog ar Addysg Grefyddol (CYSAG) a gynhaliwyd ar 19 Hydref 2022 (a ddosbarthwyd ymlaen llaw).

Materion yn Codi –

Tudalen 8 – Eitem 7 Adroddiad Blynyddol Drafft CYSAG 2020/21 – Yr oedd yr ail newyddlen wedi ei dosbarthu i ysgolion ac yr oedd hefyd ar gael ar rwydwaith lleol athrawon CGM Sir Ddinbych.

PENDERFYNWYD *derbyn a chymeradwyo cofnodion cyfarfod CYSAG a gynhaliwyd ar 19 Hydref 2022 fel cofnod cywir.*

5 CWRICWLWM I GYMRU

Rhoddodd yr Ymgynghorydd Addysg Grefyddol gyflwyniad am Ganllawiau a deunydd hyfforddiant Crefydd, Gwerthoedd a Moeseg (CGM) y gall athrawon eu defnyddio i'w cynorthwyo i ddeall a chynllunio cwricwlwm CGM priodol yn seiliedig ar Faes Llafur Cytunedig Sir Ddinbych.

Darparwyd hyfforddiant i athrawon Conwy yn ystod tymor yr hydref, a chafodd ei groesawu, a'r bwriad oedd recordio sesiwn tebyg ar gyfer ei ddosbarthu wedi hynny i athrawon Sir Ddinbych.

Yr oedd y meysydd a gwmpaswyd yn y cyflwyniad cynhwysfawr yn cynnwys –

- defnyddio delweddau, gyda llawer o ddarnau jig-so'n cynrychioli'r gwahanol ddarnau i'w rhoi at ei gilydd i gynrychioli'r cwricwlwm yn ei gyfanrwydd
- defnyddio'r pedwar diben fel man cychwyn – dysgwyr uchelgeisiol a galluog; cyfranwyr mentrus a chreadigol; dinasyddion egwyddorol, gwybodus; unigolion iach a hyderus – a sut maent yn gysylltiedig â CGM
- dolenni i Faes Dysgu a Phrofiad (MDPh) y Dyniaethau, y ceir mynediad iddo drwy Hwb a chanllawiau pellach, gan gynnwys Adran 5, Dylunio eich Cwricwlwm, ac ystyriaeth benodol ar gyfer y maes hwn, gan annog dull holistaidd o ddysgu
- statws cyfreithiol canllaw CGM y cytunwyd arno gan Sir Ddinbych i fod yn Faes Llafur Cytunedig. Yr oedd CGM yn elfen fandadol o'r pwnc ac yn rhan orfodol o'r Cwricwlwm i Gymru; a dolenni i feysydd cefnogaeth eraill ar Hwb
- prif agweddau yn cwmpasu cynnwys argyhoeddiadau crefyddol ac athronyddol anghrefyddol; peidio â chaniatáu i blant gael eu tynnu o CGM; rhoi ystyriaeth a newidiadau yn yr iaith, a'r dysgu'n gorfod adlewyrchu'r ffaith bod traddodiadau crefyddol yng Nghymru yn Gristnogol yn bennaf, gan ystyried y prif grefyddau eraill a gynrychiolir yng Nghymru, a bod ystod o argyhoeddiadau athronyddol anghrefyddol yn cael eu harddel yng Nghymru
- yr oedd Canllawiau Ategol Sir Ddinbych ar gyfer CGM, sydd ar gael i ysgolion, yn cwmpasu Disgyblaethau CGM, Datblygiad Ysbrydol, CGM a'r pedwar diben, Cysyniadau CGM, lens CGM, a Dilyniant Dysgwyr a Siwrneiau Dysgu CGM
- wedi hwyluso gêm eiriau ('wordle') fel ffordd o ysgogi'r meddwl a thrafodaeth

- nodau ac amcanion cyffredinol AG yn ôl Polisiâu AG
- cyffredinedd rhwng MDPH y Dyniaethau ac enghreifftiau'n ymwneud ag ystyr Datganiadau o'r Hyn sy'n Bwysig
- Disgyblaethau CGM, gan gynnwys astudiaethau crefyddol, athroniaeth, diwinyddiaeth, cymdeithaseg, seicoleg ac anthropoleg, a chwestiynau mawrion gydag enghreifftiau a fyddai'n ddefnyddiol i'w hymgorffori i'r canllawiau
- Cysyniadau CGM a sut oeddynt yn ymddangos yn y Maes Llafur Cytunedig ynghyd â nifer o themâu allweddol i'w hystyried fel rhan o'r cwricwlwm hwnnw
- Lensys CGM a sut oeddynt yn ymddangos yn y Maes Llafur Cytunedig ynghyd â chrynodeb o'r saith lens a datganiadau cysylltiedig 'Mae'n ymwneud â hyn'
- enghreifftiau o Siwrneiau Dysgu CGM, gan gynnwys disgwyliad a chynnydd
- cysyniadau'r Maes Llafur Cytunedig wedi eu croesgyfeirio â'r cysyniadau a nodir yn Natganiadau o'r Hyn sy'n Bwysig a Disgrifiadau Dysgu MDPH y Dyniaethau
- cysyniadau a nodir yn y Maes Llafur Cytunedig ond nas cyfeirir atynt yn y Datganiadau o'r Hyn sy'n Bwysig na'r Disgrifiadau Dysgu
- fframweithiau ac enghreifftiau o ddatblygiad ysbrydol
- manylion pellach am weithgareddau ac adnoddau y gellid eu defnyddio.

Diolchodd yr aelodau i'r Ymgynghorydd AG am ei gyflwyniad diddorol, llawn gwybodaeth.

Cafwyd ychydig o drafodaeth am y newidiadau sylweddol i ddysgu'r maes pwnc er mwyn darparu cwricwlwm sy'n gyfredol, sy'n addas ar gyfer cymdeithas fodern, ac i adlewyrchu'r gwahanol ddiwylliannau a chredoau mewn cymdeithas ddemocrataidd. Soniwyd am gymariaethau rhwng y gorffennol a'r presennol, a gwerthoedd a chredoau gwahanol ddiwylliannau a chenedlaethau, sy'n newid dros amser. Cafwyd ychydig o drafodaeth am faterion proffil uchel ehangach yn y cyfryngau yn ymwneud â phriodasau o'r un rhyw a hunaniaeth rhywedd, a hefyd sut y cefnogir plant mewn ysgolion. Cyfeiriodd yr Ymgynghorydd AG at Addysg Cyberthynas a Rhywioldeb (ACRh) fel elfen fandadol o'r cwricwlwm newydd mewn ysgolion, a rhoddodd y Cynghorydd Gill German ychydig o gefndir i'r her gyfreithiol ddiweddar a'r apêl ddilynol yn erbyn addysgu mandadol ACRh, a oedd wedi ei wrthod gan yr Uchel Lys. Rhoddodd drosolwg o ACRh ac addysgu am berthnasoedd o fewn teuluoedd, cariad a pharch, mewn ffordd sy'n briodol o ran oedran, ac amlygodd y gamwybodaeth a oedd wedi ei rhannu yn y cyfryngau. Dywedodd yr Ymgynghorydd AG fod angen i addysgu ganolbwyntio ar amrywiaeth a bod yn gynrychioliadol o'r gwahaniaethau mewn cymdeithas i normaleiddio derbyn y gwahaniaethau hynny. Yr oedd cymal o fewn ACRh a oedd yn ymwneud â phobl a oedd â chredoau penodol iawn ynglŷn â rhywioldeb a materion rhywedd, oherwydd y mae yna bobl sydd wirioneddol yn credu ac yn coleddu safbwynt arbennig. Yr oedd y mater yn ymwneud â goddefgarwch a derbyn gwahanol safbwyntiau a chredoau mewn cymdeithas ddemocrataidd.

Diolchodd y Cadeirydd i bawb am eu cyfraniad i'r drafodaeth, ac i'r Ymgynghorydd AG am ei gyflwyniad cynhwysfawr a groesawyd gan yr aelodau.

PENDERFYNWYD derbyn a nodi'r cyflwyniad gan yr Ymgynghorydd AG mewn perthynas â chanllawiau Crefydd, Gwerthoedd a Moeseg.

6 CCYSAGC

Cyflwynwyd cofnodion drafft cyfarfod Cymdeithas Cynghorau Ymgynghorol Sefydlog Addysg Grefyddol Cymru (CCYSAGC) a gynhaliwyd drwy Microsoft Teams ar 16 Tachwedd 2022 (dosbarthwyd ymlaen llaw)

Tynnwyd sylw'r aelodau at y canlynol –

- **Modiwlau Dysgu Proffesiynol** – parheid i ddisgwyl am y 5 modiwl cyntaf o adnoddau Llywodraeth Cymru, ond yr oeddynt wedi bod trwy'r broses sicrhau ansawdd. Er bod siom am yr oedi, yr oedd ansawdd yr adnoddau'n uchel iawn a byddent yn hynod werthfawr i ysgolion. Disgwylid y byddai'r adnoddau'n cael eu cyhoeddi'n fuan, a gellid eu hystyried gan CYSAG mewn cyfarfod yn y dyfodol. Gan ymateb i gwestiwn gan y Cynghorydd Emrys Wynne, cadarnhaodd yr Ymgynghorydd AG, er y crybwyllwyd y posibilrwydd o gyhoeddi'r fersiynau Saesneg cyn y rhai Cymraeg, eglurwyd y byddai gwneud hynny yn mynd yn groes i bolisi Llywodraeth Cymru a CCYSAGC, ac felly byddai fersiynau'r ddwy iaith yn cael eu cyhoeddi ar yr un pryd.
- **Y Wybodaeth Ddiweddaraf ynglŷn ag Estyn** – rhannwyd adroddiad am feysydd yn y fframwaith arolygu cyfredol a oedd yn cyfeirio at agweddau o CGM. Yr oedd Estyn wedi ailddechrau ymweliadau ag ysgolion, a deuid ag adroddiadau arolygu am yr ysgolion hynny a gwmpaswyd yn y ddau dymor blaenorol i gyfarfod nesaf CYSAG ym mis Mehefin 2023, a byddai'r Ymgynghorydd AG hefyd yn rhoi cyflwyniad ar fframwaith arolygu CGM Estyn.

PENDERFYNWYD derbyn cofnodion cyfarfod CCYSAGC a gynhaliwyd ar 16 Tachwedd 2022.

7 DYDDIAD Y CYFARFODYDD NESAF

Cadarnhawyd dyddiadau cyfarfodydd CYSAG 2023 fel a ganlyn:

15 Mehefin (dydd Iau) ac 17 Hydref (dydd Mawrth)

Daeth y cyfarfod i ben am 11.45am.

Cyngor Sir Ddinbych Cyngor Ymgynghorol Sefydlog ar Addysg Grefyddol (CYSAG)		
Dyddiad y Cyfarfod:		15 Mehefin 2023
Eitem	5	Cwricwlwm i Gymru
<u><i>Cefndir yr Adroddiad:</i></u>		
<p>Yn diweddar cyhoeddodd Llywodraeth Cymru ddeunyddiau dysgu proffesiynol i gynorthwyo athrawon ac uwch arweinwyr i ddeall a chynllunio ar gyfer addysg Crefydd, Gwerthoedd a Moeseg.</p>		
<u><i>Pwrpas yr adroddiad hwn</i></u>		
<p>Hybu dealltwriaeth aelodau o'r gofynion a'r goblygiadau o ran cynllunio ar gyfer addysg Crefydd, Gwerthoedd a Moeseg mewn ysgolion.</p> <ul style="list-style-type: none"> • Adnodd Cyfrwng Cymraeg - https://hwb.gov.wales/repository/resource/eef7e399-93bb-4d7c-ab68-145c93f4c6d3 • Adnodd cyfrwng Saesneg - https://hwb.gov.wales/repository/resource/eef7e399-93bb-4d7c-ab68-145c93f4c6d3 		
<u><i>Argymhellion</i></u>		
<ul style="list-style-type: none"> • Derbyn y cyflwyniad. • Bod yr aelodau'n sicrhau bod ysgolion yn ymwybodol o'r adnoddau hyn. 		

Mae tudalen hwn yn fwriadol wag

Cyngor Sir Ddinbych Cyngor Ymgynghorol Sefydlog ar Addysg Grefyddol (CYSAG)		
Dyddiad y Cyfarfod:		15 Mehefin 2023
Eitem	6	Cynllunio ar gyfer y Cwricwlwm Newydd
<u><i>Cefndir yr Adroddiad:</i></u>		
Mae'r ysgolion yn cynllunio ar gyfer, ac yn rhoi'r Cwricwlwm Newydd i Gymru ar waith.		
<u><i>Pwrpas yr adroddiad hwn</i></u>		
Derbyn cyflwyniad gan Ysgol Sant Brigid, Dinbych, ar sut y maent yn cynllunio ar gyfer, ac yn rhoi Crefydd, Gwerthoedd a Moeseg ar waith o fewn y Cwricwlwm i Gymru.		
<u><i>Argymhellion</i></u>		
<ul style="list-style-type: none">▪ Derbyn y cyflwyniad.▪ Efallai y bydd aelodau sydd hefyd yn llywodraethwyr neu'n athrawon eisiau ystyried sut y mae eu hysgol nhw'n rhoi CGM ar waith.		

Cyngor Sir Ddinbych Cyngor Ymgynghorol Sefydlog ar Addysg Grefyddol (CYSAG)		
Dyddiad y Cyfarfod:		15 Mehefin 2023
Eitem ar y Rhaglen	7	Dadansoddi Adroddiadau Arolygu
<u><i>Cefndir yr Adroddiad:</i></u>		
<p>Mae ar CYSAG ddyletswydd statudol i fonitro darpariaeth Addysg Grefyddol ac addoli ar y cyd mewn ysgolion ac mae'n arfer hirsefydlog ganddo i dderbyn a dadansoddi adroddiadau arolygon Estyn ym mhob cyfarfod.</p>		
<u><i>Pwrpas yr adroddiad hwn</i></u>		
<p>Rhoi gwybod i aelodau am ganlyniadau Adroddiadau Arolygon Ysgolion diweddar Estyn.</p>		
<u><i>Argymhellion</i></u>		
<ul style="list-style-type: none"> ▪ Derbyn yr adroddiad ▪ Anfon llythyr at bob ysgol i roi gwybod iddyn nhw bod eu Hadroddiad Arolygu wedi'i ystyried, eu llongyfarch ar yr elfennau da a nodwyd, a'u hatgoffa o wasanaethau'r Uwch Ymgynghorydd Dysgu Addysg Grefyddol a'r Swyddogion Gwella Ysgolion mewn perthynas ag unrhyw faes sydd angen ei ddatblygu neu unrhyw fater y mae angen mynd i'r afael ag o. ▪ Gofyn i'r Awdurdod Lleol ddosbarthu'r llythyrau i'r ysgolion perthnasol. 		

Mae tudalen hwn yn fwriadol wag

Dadansoddi Adroddiadau Arolygu CYSAG Sir Ddinbych

Hydref 2023

Adroddiadau a gyhoeddwyd rhwng 19 Mai 2022 a 5 Mai 2023

Ysgol	Dyddiad Cyhoeddi
Ysgol Gynradd Pentrecelyn	5/5/23
Iaith y darparwr - Cymraeg Math o ysgol - Cynradd Nifer y disgyblion ar y gofrestr - 31 Disgyblion oedran ysgol statudol - 26 Canran y disgyblion oedran ysgol statudol sy'n gymwys ar gyfer prydau ysgol am ddim - 0.0% Canran y disgyblion oedran ysgol statudol sy'n siarad Cymraeg gartref - 73.1% Dyddiad penodi'r pennaeth - 01/09/2018 Dyddiad arolygiad diwethaf Estyn - 03/11/2014 Dyddiad dechrau'r arolygiad - 28/02/2023	
Ysgol Pendref	19/4/23
Iaith y darparwr - Saesneg Math o ysgol - Cynradd Nifer y disgyblion ar y gofrestr - 135 Disgyblion oedran ysgol statudol - 117 Nifer mewn dosbarthiadau meithrin - 18 Canran y disgyblion sy'n gymwys ar gyfer prydau ysgol am ddim ar gyfartaledd dros dair blynedd - 61% Canran y disgyblion y nodwyd fod ganddynt anghenion dysgu ychwanegol - 20.9% Canran y disgyblion sy'n siarad Cymraeg gartref - amherthnasol Canran y disgyblion sy'n dysgu Saesneg fel iaith ychwanegol - amherthnasol Dyddiad penodi'r pennaeth - 01/04/2019 Dyddiad arolygiad diwethaf Estyn - 02/06/2014 Dyddiad dechrau'r arolygiad - 13/02/2023	
Ysgol Penmorfa	19/4/23
Iaith y darparwr - Saesneg Math o ysgol - Cynradd Nifer y disgyblion ar y gofrestr - 421 Disgyblion oedran ysgol statudol - 339 Nifer mewn dosbarthiadau meithrin - 39 Canran y disgyblion sy'n gymwys ar gyfer prydau ysgol am ddim ar gyfartaledd dros dair blynedd - 31.6% Canran y disgyblion y nodwyd fod ganddynt anghenion dysgu ychwanegol - 28.6% Canran y disgyblion sy'n siarad Cymraeg gartref - 0.0% Canran y disgyblion sy'n dysgu Saesneg fel iaith ychwanegol - 3.2% Dyddiad penodi'r pennaeth - 01/04/2018 Dyddiad arolygiad diwethaf Estyn - 24/06/2014 Dyddiad dechrau'r arolygiad - 13/02/2023	
Ysgol Caer Drewyn	27/1/23
Iaith y darparwr - Saesneg Math o ysgol - Cynradd Nifer y disgyblion ar y gofrestr - 99 Disgyblion oedran ysgol statudol - 84 Nifer mewn dosbarthiadau meithrin - 5 Canran y disgyblion sy'n gymwys ar gyfer prydau ysgol am ddim ar gyfartaledd dros dair blynedd - 36.4% Canran y disgyblion y nodwyd fod ganddynt anghenion dysgu ychwanegol - 7.1% Canran y disgyblion sy'n siarad Cymraeg gartref - 8.1% Canran y disgyblion sy'n dysgu Saesneg fel iaith ychwanegol - 2%	

Dyddiad penodi'r pennaeth - 01/09/2005 Dyddiad arolygiad diwethaf Estyn - 01/04/2014 Dyddiad dechrau'r arolygiad - 21/11/2022	
Ysgol Gynradd Carrog	27/1/23
Iaith y darparwr - Saesneg Math o ysgol - Cynradd Nifer y disgyblion ar y gofrestr - 42 Canran y disgyblion sy'n gymwys ar gyfer prydau ysgol am ddim ar gyfartaledd dros dair blynedd - 16.0% Canran y disgyblion y nodwyd fod ganddynt anghenion dysgu ychwanegol - 21.1% Canran y disgyblion sy'n siarad Cymraeg gartref - 23.8% Canran y disgyblion sy'n dysgu Saesneg fel iaith ychwanegol - 0% Dyddiad penodi'r pennaeth - 01/09/2012 Dyddiad arolygiad diwethaf Estyn - 24/01/2012 Dyddiad dechrau'r arolygiad - 21/11/2022	
Ysgol y Castell	12/12/22
Iaith y darparwr - Saesneg Math o ysgol - Cynradd Nifer y disgyblion ar y gofrestr - 229 Canran y disgyblion sy'n gymwys ar gyfer prydau ysgol am ddim ar gyfartaledd dros dair blynedd - 22.9% Canran y disgyblion y nodwyd fod ganddynt anghenion dysgu ychwanegol - 11.8% Canran y disgyblion sy'n siarad Cymraeg gartref - 0.0% Canran y disgyblion sy'n dysgu Saesneg fel iaith ychwanegol - 2.0% Dyddiad penodi'r pennaeth - 01/09/2022 Dyddiad arolygiad diwethaf Estyn - 28/04/2014 Dyddiad dechrau'r arolygiad - 10/10/2022 <i>Penodwyd pennaeth newydd wedi i'r cyn-bennaeth ymddeol ddechrau tymor yr haf yn 2022, ond ni ddechreuodd y swydd nes mis Ionawr 2023. Bu'r dirprwy bennaeth, a benodwyd ym mis Ionawr 2021, yn bennaeth dros dro hyd hynny.</i>	
Ysgol Gynradd Borthyn	5/12/22
Iaith y darparwr - Saesneg Math o ysgol Cynradd â Chymeriad Crefyddol yn bennaf - Gwirfoddol a Reolir gan yr Eglwys yng Nghymru Nifer y disgyblion ar y gofrestr - 95 Canran y disgyblion sy'n gymwys ar gyfer prydau ysgol am ddim ar gyfartaledd dros dair blynedd - 35% Canran y disgyblion y nodwyd fod ganddynt anghenion dysgu ychwanegol - 37.9% Canran y disgyblion sy'n siarad Cymraeg gartref - 3.9% Canran y disgyblion sy'n dysgu Saesneg fel iaith ychwanegol - 7.4% Dyddiad penodi'r pennaeth - 01/09/2015 Dyddiad arolygiad diwethaf Estyn - 01/03/2014 Dyddiad dechrau'r arolygiad - 03/10/2022	
Ysgol Llywelyn	8/8/22
Iaith y darparwr - Saesneg Math o ysgol - Cynradd Nifer y disgyblion ar y gofrestr - 706 Canran y disgyblion sy'n gymwys ar gyfer prydau ysgol am ddim ar gyfartaledd dros dair blynedd - 28.4% Canran y disgyblion y nodwyd fod ganddynt anghenion dysgu ychwanegol - 19.8% Canran y disgyblion sy'n dysgu Saesneg fel iaith ychwanegol - 2.3% Dyddiad penodi'r pennaeth - 01/09/2021 Dyddiad arolygiad diwethaf Estyn - 04/12/2012 Dyddiad dechrau'r arolygiad - 06/06/2022	
Ysgol Ffrongoch	19/5/22
Iaith y darparwr - Saesneg Math o ysgol - Cynradd Nifer y disgyblion ar y gofrestr - 214 Canran y disgyblion oedran ysgol statudol sy'n gymwys ar gyfer prydau ysgol am ddim ar gyfartaledd dros dair blynedd - 12.2% Canran y disgyblion oedran ysgol statudol y nodwyd fod ganddynt anghenion dysgu ychwanegol - 14.6% Canran y disgyblion oedran ysgol statudol sy'n siarad Cymraeg gartref - 5%	

Canran y disgyblion oedran ysgol statudol sy'n dysgu Saesneg fel iaith ychwanegol - 3.5%	
Dyddiad arolygiad diwethaf Estyn - 11/11/2014	
Ysgol Uwchradd Prestatyn	12/4/23
Iaith y darparwr - Saesneg Math o ysgol - Uwchradd Nifer y disgyblion ar y gofrestr - 1,448 Canran y disgyblion sy'n gymwys ar gyfer prydau ysgol am ddim ar gyfartaledd dros dair blynedd - 25.5% Canran y disgyblion y nodwyd fod ganddynt anghenion dysgu ychwanegol - 25.1% Canran y disgyblion sy'n siarad Cymraeg gartref - 1.9% Canran y disgyblion sy'n dysgu Saesneg fel iaith ychwanegol - 1.6% Dyddiad penodi'r pennaeth - 01/09/2016 Dyddiad arolygiad diwethaf Estyn - 01/10/2014 Dyddiad dechrau'r arolygiad - 06/02/2023	
Ysgol Uwchradd y Rhyl	19/12/23
Iaith y darparwr - Saesneg Math o ysgol - Uwchradd Nifer y disgyblion ar y gofrestr - 1,147 Canran y disgyblion sy'n gymwys ar gyfer prydau ysgol am ddim ar gyfartaledd dros dair blynedd - 30.8% Canran y disgyblion y nodwyd fod ganddynt anghenion dysgu ychwanegol - 18.6% Canran y disgyblion sy'n siarad Cymraeg gartref - 1% Canran y disgyblion sy'n dysgu Saesneg fel iaith ychwanegol - 2% Dyddiad penodi'r pennaeth - 01/01/2010 Dyddiad arolygiad diwethaf Estyn - 20/05/2014 Dyddiad dechrau'r arolygiad - 17/10/2022	
Ysgol Uwchradd Glan Clwyd	27/7/22
Iaith y darparwr - Cymraeg Math o ysgol - Uwchradd Nifer y disgyblion ar y gofrestr - 1,034 Canran y disgyblion oedran ysgol statudol sy'n gymwys ar gyfer prydau ysgol am ddim ar gyfartaledd dros dair blynedd - 7.3% Canran y disgyblion oedran ysgol statudol y nodwyd fod ganddynt anghenion dysgu ychwanegol - 21.3% Canran y disgyblion sy'n siarad Cymraeg gartref - 56.2% Dyddiad penodi'r pennaeth - 01/09/2019 Dyddiad arolygiad diwethaf Estyn - Tachwedd 2012	

Lles ac agweddau at ddysgu

- Mae llawer o ddisgyblion yn ymwybodol o'u hawliau fel plant ac yn ysgrifennu'n effeithiol ynglŷn ag agweddau ar Hawliau Plant fel yr hawl i ddal gwahanol gredoau a bod yn rhan o wahanol grefyddau a diwylliannau. (Ysgol Pendref)
- Mae llawer o ddisgyblion yn tyfu'n ddinasyddion moesegol a deallus ar sail eu hymwybyddiaeth o degwch a chydardoldeb. Maent yn parchu anghenion a hawliau pobl eraill fel rhan o gymdeithas amrywiol. Un enghraifft o hynny oedd y ffordd y bu'r disgyblion hŷn yn ymchwilio i hawliau dynol yn Qatar yn ystod Cwpan y Byd ac ystyried yr hyn sy'n cyfrannu at greu cymdeithas sy'n parchu hawliau dynol yn effeithiol. (Ysgol Caer Drewyn)
- Mae llawer o ddisgyblion yn tyfu'n ddinasyddion moesegol a deallus ar sail eu hymwybyddiaeth o degwch a chydardoldeb. Maent yn parchu anghenion a hawliau pobl eraill fel rhan o gymdeithas amrywiol. Un enghraifft dda o hynny oedd y gwaith a wneir ynglŷn â Martin Luther King a'r trafodaethau sy'n seiliedig ar straeon a diwylliannau Affrica a'r Caribî. (Ysgol Gynradd Carrog)

Addysgu a dysgu

- Fel rhan o'r ddarpariaeth yn y prynhawn, mae'r disgyblion yn rhannu eu syniadau eu hunain wrth ymateb i'r 'Cwestiwn Mawr', fel 'Beth sydd wedi dylanwadu ar ein Byd?'.

Mae hynny'n gwella eu sgiliau ac yn codi eu hawch i ddysgu. Yn ogystal â hynny, mae'r cwricwlwm yn cynnwys wythnosau thematig cynhyrchiol sy'n canolbwyntio ar bynciau fel amrywiaeth ac anghydraddoldeb. (Ysgol Penmorfa)

- Mae disgyblion yn cael cyfleoedd addas i ddysgu am ddiwylliannau eraill, fel wrth ddysgu am wyliau Diwali a Holi, er enghraifft. (Ysgol Llywelyn)

Gofal, cefnogaeth ac arweiniad

- Mae'r ysgol yn darparu'n effeithiol ar gyfer datblygu agweddau ysbrydol, moesol, cymdeithasol a diwylliannol y disgyblion. Mae'r cysylltiad rhwng yr ysgol ac Ysgol Gynradd Makhai yn Uganda'n ffordd werthfawr o feithrin dealltwriaeth y disgyblion o barch ac empathi. Cynhelir gwasanaethau ar y cyd ac yn gyson yn y dosbarthiadau. Mae hynny'n cynorthwyo'r disgyblion i fagu dealltwriaeth bendant o amrywiaeth yng Nghymru a'r byd, fel pan mae disgyblion Blwyddyn 2 yn cymharu dathliadau'r Nadolig ym Mhrestatyn â'r rhai yn Ffrainc, er enghraifft. (Ysgol Gynradd Pentrecelyn)
- Mae'r ysgol yn darparu cyfleoedd gwerth chweil sy'n cyfrannu'n helaeth at ddatblygu dealltwriaeth ysbrydol a moesol y disgyblion, fel deall mor bwysig yw parchu eraill. Mae'r staff yn darparu amrywiaeth o gyfleoedd gwerth chweil i ddisgyblion ddysgu am wahanol grefyddau. Er enghraifft, mae'r disgyblion hŷn yn trafod yn hyderus y modd y mae gwahanol wledydd yn cymryd rhan mewn gwahanol ddathliadau. Mae'r ysgol yn rhoi gwerth mawr ar alluogi disgyblion i ddeall Hawliau Plant, fel yr hawl i ddal gwahanol werthoedd a chredoau a bod yn rhan o wahanol ddiwylliannau, er enghraifft. (Ysgol Pendref)
- Mae'r athrawon yn darparu amrywiaeth o brofiadau gwerthfawr i hybu datblygiad moesol, ysbrydol a diwylliannol y disgyblion. Cynigiant gyfleoedd buddiol i ddisgyblion fyfyrion ynghylch materion cyfoes a gwahanol grefyddau a diwylliannau mewn gwasanaethau ac wrth gymryd rhan mewn gweithgareddau yn y dosbarth. Er enghraifft, mae disgyblion yn ymchwilio i brif ddaliadau Islam adeg Cwpan y Byd yn Qatar ac yn llunio poster i ddangos hanes Jona a'r morfil. (Ysgol Caer Drewyn)
- Mae'r athrawon yn darparu amrywiaeth o brofiadau gwerthfawr i hybu datblygiad moesol, ysbrydol a diwylliannol y disgyblion. Cynigiant gyfleoedd buddiol i ddisgyblion fyfyrion ynghylch materion cyfoes ac amryw grefyddau mewn gwasanaethau ac wrth gymryd rhan mewn gweithgareddau yn y dosbarth. Er enghraifft, mae'r disgyblion yn adrodd hanes Iesu Grist yn gostegu'r storm ac yn cymharu pererindodau â straeon arbennig sy'n seiliedig ar eu profiadau eu hunain. (Ysgol Gynradd Carrog)
- Canolbwyntir yn bendant ar feithrin ymwybyddiaeth y disgyblion o hawliau plant. O ganlyniad i hynny mae'r disgyblion bron i gyd yn meddu ar ddealltwriaeth eglur o degwch, cydraddoldeb a chynhwysiad yn eu bywydau eu hunain. Mae addoli ar y cyd bob dydd, lle caiff disgyblion amser i fyfyrion, yn hybu dealltwriaeth y disgyblion o'r amrywiaeth o ddiwylliannau mewn cymdeithas ac yn cynnwys dathliadau o grefyddau eraill, fel Diwali, Eid a'r Flwyddyn Newydd Tsieineaidd. (Ysgol y Castell)
- Mae amgylchedd yr ysgol a'r drefn addoli ar y cyd yn hybu datblygiad ysbrydol a moesol y disgyblion yn llwyddiannus. Mae'r staff yn annog disgyblion i ystyried barn pobl eraill yn bwyllog, cydnabod a pharchu amrywiaeth a deall mor bwysig yw gwerthoedd fel parch, goddefgarwch a gofalgarwch. (Ysgol y Castell)
- Mae'r ysgol yn darparu cyfleoedd perthnasol i feithrin dealltwriaeth foesol, foesegol ac ysbrydol y disgyblion drwy wasanaethau i'r ysgol gyfan, gwasanaethau dosbarth a gwersi. Cynllunnir cyfleoedd rheolaidd i ddisgyblion ymchwilio i egwyddorion sy'n eu cynorthwyo i wahaniaethu rhwng da a drwg a myfyrion ynghylch cwestiynau sylfaenol am eu credoau neu werthoedd eu hunain. Y disgyblion sydd yn aml yn arwain y cyfleoedd hynny, fel pan mae disgyblion Blynnyddoedd 4 a 6 yn rhannu fideo'r oeddent wedi'i gynhyrchu ar thema haelioni. (Ysgol Gynradd Borthyn)
- Mae'r sesiynau addoli ar y cyd yn hybu datblygiad ysbrydol, moesol, cymdeithasol a diwylliannol yn effeithiol. Mae'r staff yn annog disgyblion i ystyried barn pobl eraill yn bwyllog, cydnabod a pharchu amrywiaeth a deall mor bwysig yw gwerthoedd fel

goddefgarwch. Mae'r disgyblion hŷn yn elwa ar gyfleoedd i gyfrannu at wasanaethau, fel yn ystod Mis Hanes Pobl Dduon, er enghraifft, pan fuont yn traddodi eu haraith '*I have a dream...*' eu hunain i hyrwyddo cydraddoldeb, yn seiliedig ar eiriau eiconig Martin Luther King. (Ysgol Llywelyn)

- Mae'r ysgol yn darparu cyfleoedd sy'n cyfrannu at feithrin credoau ysbrydol a moesegol y disgyblion ac sy'n eu cynorthwyo i ymchwilio i faterion sydd a wnelont â goddefgarwch a pharchu eraill. Er enghraifft, mae canolbwyntio ar hanesion o'r Beibl yn rhoi cyfleoedd buddiol i ddisgyblion fyfyrion ynghylch negeseuon pwysig, fel goddefgarwch a helpu pobl eraill, a'u hystyried yng nghyd-destun eu profiadau eu hunain. (Ysgol Frongoch)
- Mae'r disgyblion yn elwa ar raglen ABCh ystyriol a chynhwysfawr sy'n darparu'n effeithiol ar gyfer datblygiad ysbrydol, moesol, cymdeithasol a diwylliannol y disgyblion. Ceir amrywiaeth helaeth o gyfleoedd pwrpasol i ymchwilio i themâu fel iechyd meddwl ac anghenion emosiynol ac adnabod a hyrwyddo cydraddoldeb ac amrywiaeth. (Ysgol Uwchradd Prestatyn)
- Mae'r disgyblion yn y grwpiau hyn yn dylanwadu ar gyfeiriad yr ysgol a hefyd yn magu sgiliau arwain. Er enghraifft, gweithiodd y grŵp atal gwahaniaethu'n ystyrion â'r ysgol wrth ddatblygu'r cynllun dysgu ar sail cyfrifoldeb cymdeithasol a sefydlu ystafell weddiö. (Ysgol Uwchradd Prestatyn)
- Mae'r ysgol yn hyrwyddo datblygiad ysbrydol, moesol, cymdeithasol a diwylliannol y disgyblion yn dda. Ynghyd ag amser dosbarth a gwasanaethau'r ysgol, mae'r ddarpariaeth hon yn rhoi cyfleoedd gwerthfawr i ddisgyblion werthfawrogi gwahanol ddiwylliannau a chrefyddau. Er enghraifft, bu'r disgyblion yn ymchwilio i garedigrwydd, parch a chydaddoldeb wrth ddatblygu 'Siarter Caredigrwydd'. Mae cyfleoedd da i ddisgyblion feithrin dealltwriaeth o'u hunaniaeth eu hunain a dod i wybod sut i barchu safbwyntiau pobl eraill. (Ysgol Uwchradd y Rhyl)
- Defnyddir amser y tiwtor dosbarth yn effeithiol i hyrwyddo datblygiad ysbrydol, moesol, cymdeithasol a diwylliannol y disgyblion. (Ysgol Uwchradd Glan Clwyd)

Mae tudalen hwn yn fwriadol wag

Cyngor Sir Ddinbych Cyngor Ymgynghorol Sefydlog ar Addysg Grefyddol (CYSAG)		
Dyddiad y Cyfarfod:		15 Mehefin 2023
Eitem ar y Rhaglen	8	CCYSAGC
<u><i>Cefndir yr Adroddiad:</i></u>		
<p>Mae CYSAG yn parhau i fod yn aelod o Gymdeithas CYSAGau Cymru, ac yn derbyn adroddiadau ar gyfarfodydd gan aelodau a oedd yn bresennol, copïau o'r cofnodion, ac unrhyw adroddiadau eraill gan y Gymdeithas.</p>		
<u><i>Pwrpas yr adroddiad hwn</i></u>		
<p>Bod aelodau'n cael eu hysbysu ynghylch ffocws a phrif ganlyniadau'r cyfarfod blaenorol.</p>		
<u><i>Argymhellion</i></u>		
<ul style="list-style-type: none">• I dderbyn cofnodion cyfarfod diwethaf y Gymdeithas ar 21 Mawrth 2023.• Cytuno ar bresenoldeb y cyfarfod nesaf ar 19 Mehefin 2023. (Sir Ddinbych sy'n 'lletya' cyfarfod haf y Gymdeithas)		

Mae tudalen hwn yn fwriadol wag

Presenoldeb

<p>Ynys Môn / Anglesey Rheinallt Thomas (RT) Gwynedd Hughes (GH)</p> <p>Blaenau Gwent</p> <p>Pen-y-bont ar Ogwr / Bridgend Alice Parry (AP) Edward Evans (EE)</p> <p>Caerffili/ Caerphilly</p> <p>Caerdydd / Caerdydd</p> <p>Sir Gaerfyrddin / Carmarthenshire Jennifer Harding- Richards (JHR)</p> <p>Ceredigion Mary Davies (MD)</p> <p>Conwy Collette Owen (CO) Phil Lord (PL)</p>	<p>Sir Ddinbych / Denbighshire Collete Owen (CO) Phil Lord (PL)</p> <p>Sir y Fflint / Flintshire Anna Stephens (AS) Debbie Owens (DO) Jane Borthwick (JB)</p> <p>Gwynedd Sibani Roy (SR) Paul Rowlinson (PR) Eurfryn Davies (ED)</p> <p>Merthyr Tudful / Merthyr Tudful</p> <p>Sir Fynwy / Monmouthshire Louise Brown (LB)</p> <p>Castell-nedd Port Talbot / Castell-nedd a Port Talbot Nia Jenkins (NJ) Rachel Samuel (RS) Wayne Carpenter (WC)</p> <p>Casnewydd / Casnewydd Hayley Jones (HJ) Huw Stephens (HS) Neeta Baicher (DS)</p>	<p>Sir Benfro / Pembrokeshire Clare Campbell (CG) Sam Skerme-BlackHall (SB) Marc Tierney (MT) Mike James (MJ) Amanda Lawrence (AL) Clare Campbell (CC) Sian Rowles (SR) Jennifer Harding- Richards (JHR) Lydia Cheshire (LC)</p> <p>Powys John Mitson (JM) Fiona Thomas (FT) John Meredith (JM)</p> <p>Rhondda Cynon Taf Donna Graves (DG)</p> <p>Abertawe / Swansea Jennifer Harding- Richards (JHR)</p> <p>Torfaen</p> <p>Bro Morgannwg / Vale of Glamorgan</p> <p>Wrecsam / Wrexham Tania ap Siôn (TS) Libby Jones (LJ)</p> <p>PYCAC</p> <p>EFTRE Phil Lord (PL)</p>	<p>Sylwedyddion:</p> <p>MAGC Paul Morgan (PM)</p> <p>CBAC Andrew Pearce (APE)</p> <p>ESTYN Gwawr Meirion (GM)</p> <p>Llywodraeth Cymru</p> <p>REC Kathy Riddick (KR)</p> <p>Yr Eglwys yng Nghymru Elizabeth Thomas (ET) Jennie Downes (JD)</p> <p>Gwasanaeth Addysg Gatholig Angela Keller (AK)</p> <p>Cymwysterau Cymru Kate Russell (KRU) Philip Blaker (PB)</p> <p>Rhwydwaith Rhyng- ffydd</p> <p>CCAC Prifysgol Cymru Elin Stock (ES)</p> <p>Prifysgol Y Drindod Dewi Sant Rachel Bendall (RB) Cofnodion (o'r recordiad) Jo Nicholls (JNI)</p>
---	---	---	--

Cofnodion y cyfarfod

1. Cyflwyniad a chroeso

Croesawodd TaS bawb i gyfarfod y Gwanwyn a diolchodd i Awdurdod Lleol Sir Benfro a'r CYS / CYSAG am gynnal y cyfarfod. Diolchodd TaS i Lydia Cheshire a'r tîm am eu gwaith yn trefnu'r cyfarfod hwn.

Croesawodd a chyflwynodd TaS Gadeirydd CYSAG Sir Benfro - y Cynghorydd Sam Skyrme -Blackhall.

Croesawodd y Cyng Sam Skyrme -Blackhall bawb i'r cyfarfod a rhoddodd y cyflwyniad a ganlyn:

“Mae galluogi pobl ifanc i ddysgu heb farnau a rhagfarnau, deall, tyfu a datblygu eu barn a'u safbwyntiau eu hunain ar bopeth yn fraint y dylem ei chofleidio. Rydym yn tynnu tuag at ddiwedd yr 2il dymor o weithredu'r maes llafur newydd ac yn ddiau mae llawer o ddysgu a phrofiadau y gallwn eu rhannu drwy gydol ein hamser gyda'n gilydd.

Rwy'n falch o'r gwaith sy'n cael ei wneud yma yn Sir Benfro – cefnogi ein Hysgolion – ac yn hollbwysig y gwaith yn ein Hysgolion – cefnogi ein pobl ifanc. O gefnogaeth benodol i'r Blynnyddoedd Cynnar i weithio gyda Phenaeithiaid i rannu dysgu – rydym i gyd yn dod o hyd i'n ffordd ac rwy'n ddiolchgar i'n swyddogion ymroddedig sy'n gyrru pethau yn eu blaen gydag ymrwymiad a phwrpas gwirioneddol. Gwn fod hwnnw'n brofiad a rennir ledled Cymru.

Wrth gwrs, byddwn yn addasu ac yn hyblyg wrth i ni ddod o hyd i'r llwybr gorau ymlaen - dyna yw natur unrhyw beth newydd. Ond wrth wneud hynny, mae angen i ni gofio ein gwerthoedd craidd – y pethau a luniodd ddatblygiad y cwricwlwm newydd hwn a'u cadw mewn cof wrth i ni ei wreiddio.

Mae cael hyn yn iawn mor bwysig – a thrwy wneud hynny byddwn yn helpu ein pobl ifanc i fod yn unigolion iach, hyderus, sy'n barod i fyw bywyd gan wireddu eu dyheadau fel dinasyddion egwyddorol, gwybodus yng Nghymru a'r byd”.

Rhannodd CYSAG Sir Benfro y ddau gyflwyniad a ganlyn:

- i) [WASACRE 21.3.23.mp4](#) (fideo)
- ii) [Religion Values and Ethics in Pembrokeshire](#)

2. Myfyrdod tawel

3. Ymddiheuriadau

Ymddiheuriadau gan aelodau'r Pwyllgor Gwaith – Vicky Barlow, Jennie Downes, Mathew Maidment, Paula Webber. Chris Abbas, Blaenau Gwent a Chris Owens, CBAC.

4. Cofnodion y cyfarfod diwethaf ar Microsoft Teams a gynhaliwyd ar 16 Tachwedd 2022

RS – Mae angen tynnu Fiona Thomas oddi ar restr mynychwyr CYSAG CNPT.

Cytunwyd yn ffurfiol ar gofnodion y cyfarfod diwethaf.

5. Materion yn codi o gyfarfod diwethaf CCYSAGauC

- Eitem 7 rhan 4 – Eglurder Llywodraeth Cymru (LIC) ar y dyddiad hyd nes y bydd angen i CYS a CYSAG gydfodoli.
- Mae cydweithwyr yn Llywodraeth Cymru wedi egluro mai'r bwriad oedd i'r cyfeiriad at yr angen i'r cyrff hyn fod yn eu lle tan 2025 olygu blwyddyn academaidd 2025 sy'n dechrau ym mis Medi ac yn dod i ben yn haf 2026, ond maent yn sylweddoli bod yr ymateb cynharach o bosibl yn amwys yn hynny o beth ac yn agored i'w ddehongli.

6. Materion Llywodraeth Cymru:

- i) Cyfarfod (15 Rhagfyr 2022)

Cynrychiolaeth o CCYSAGauC/PYCAG - Tania ap Sion, Libby Jones, Rachel Samuel.

Rhoddodd Rachel Samuel adborth ar ganlyniadau sawl eitem ar yr agenda fel a ganlyn:

1. Adroddiadau blynyddol CYSAG – adolygiad strwythur

Gofynnodd John Pugsley i CCYSAGauC gyflwyno cynnig yn amlinellu beth sydd angen ei wneud i adolygiad Llywodraeth Cymru o Adroddiadau Blynyddol. Gellir cynnig cyllid ar gyfer unrhyw waith sydd ei angen. Dylid anfon y cynnig at John Pugsley a Kerry Davies a fydd yn gwneud cynnig i Lloyd Hopkin a'u tîm cyfreithiol.

2. Diweddariad cyfathrebu gwybodaeth ar CGM / Astudiaethau achos ar gyfer Dysgu CGM.

Eglurhad o'r hyn y mae LIC yn chwilio amdano o ran tystiolaeth o arfer da.

Dangos 'beth a sut' mae CGM yn digwydd yn yr ystafell ddosbarth. Bydd yr astudiaethau achos yn cael eu cynhyrchu ar ffurf ffilm. Mae angen dwy ysgol wahanol i arddangos gweithgareddau gweledol, gydag adnoddau ac asesiadau yn cael eu torri i mewn i'r ffilm wedyn. Byddai Kerry Davies yn edrych ar y briff ffilmio y mae LIC wedi'i ddarparu i nodi'r gofynion. Mae hyn yn herio cydweithwyr PYCAG i ddod o hyd i'r enghreifftiau gorau a sut i benderfynu beth y gellir ei rannu. Dolenni i enghreifftiau o ffilmiau i'w rhannu gyda CYSAGau o gynllun peilot a gynhaliwyd yn Abertawe i roi syniad o'r hyn y maent yn chwilio amdano.

3. Diweddariad ar Addasiadau i ganllawiau CGM ar Hwb

Mae'r addasiadau y gofynnwyd amdanynt wedi'u cofnodi ar gyfer y cylch adolygu nesaf. Yn haf 2023 bydd adolygiad gyda CYSAGau a chyrrff perthnasol eraill. Y Tîm Cyfreithiol sydd â'r gair olaf os caiff yr addasiadau eu derbyn (Pat McCarthy) - mae LIC yn pwysleisio nad yw wedi'i anghofio ac y bydd yn cael sylw maes o law. Kerry Jones i ddarganfod sut bydd y broses yn gweithio er mwyn sicrhau ei bod yn digwydd. John Pugsley i rannu'r adborth gan PMcC gyda chynrychiolwyr Pwyllgor Gwaith CCYSAGauC.

4. Ymholiad gan Awdurdod Lleol - Gweithgareddau tymhorol mewn ysgolion cynradd a'r hawl i dynnu'n ôl

JHR: Wedi cael ymholiadau gan ysgolion ynglŷn â natur orfodol CGM ar gyfer 3 -16 oed. Yn effeithio'n arbennig ar ysgolion cynradd yr adeg yma o'r flwyddyn gyda dramâu'r geni, straeon y Nadolig ac ati. Mae grŵp bach o gynrychiolwyr yn y gymuned yn gofyn i'w plant gael eu tynnu allan o'r gweithgareddau hyn. Rydym yn trafod gydag ysgolion sut i wahaniaethu rhwng CGM ac addoli ar y cyd ac ethos a diwylliant yr ysgol. Rydym yn ymwybodol nad oes hawl i dynnu'n ôl ond rydym yn gofyn am eglurhad ynghylch sut yr ydym yn gwahaniaethu rhwng yr agweddau hynny ar gyfer cydweithwyr cynradd.

Ymateb LIC:

Mae'r cyngor yr un fath ag ar gyfer cais blaenorol ym mis Gorffennaf 2022.

- Dylai fod gan ysgolion linellau cyfathrebu clir gyda rhieni, gan sicrhau eu bod yn deall yr hyn sy'n cael ei gynnwys a pham.
- Lle mae'n ymddangos bod gan rieni (neu hyd yn oed ddysgwyr) bryderon am ddysgu penodol bydd yn help i drafod yn sensitif gyda rhieni a deall lle mae'r pryderon hyn wedi codi ac archwilio sut y gellir mynd i'r afael â nhw. Mae'n bosibl iawn bod yr amheuan hyn yn deillio o gamddealltwriaeth ynghylch yr hyn a gwmpesir neu'r hyn sy'n ofynnol gan y Cwricwlwm i Gymru.
- O fis Medi o fewn y Cwricwlwm i Gymru, mae'n amlwg nad oes hawl cyfreithiol i dynnu'n ôl (sy'n golygu, yn wahanol i'r gorffennol, pan oedd gan rieni hawl i gael caniatâd i'w cais i dynnu eu plentyn yn ôl), ond wrth gwrs gall rhai rhieni geisio tynnu eu plant allan o rai agweddau. Mae gan yr ysgol ddisgresiwn o ran sut i reoli hynny a bydd angen iddi ddod i benderfyniad gyda'r dysgwr a'r teulu. Yn amlwg, mae hynny er budd pawb – yn naturiol, nid ydym am i ddysgwyr gael eu tynnu allan o'r brif ffrwd gan rieni yn gyfan gwbl oherwydd ofnau am y cwricwlwm.

Rhodddwyd cyngor ychwanegol:

- Adnabod y mater
- A yw'n fater o Addysg Cydberthynas a Rhywioldeb (ACRh)?
- Os yw'n ACRh, tynnu sylw'r ysgolion at ddisgwyliadau'r cod a'r canllawiau ACRh, yn arbennig:
 - Pwysigrwydd plwraliaeth – h.y. gallu rhoi sicrwydd i rieni bod addysgu'n cael ei gyflwyno mewn modd lluosog a dyma ddyletswydd gyfreithiol yr ysgol
 - Gofyniad y cod i sicrhau bod ystod o safbwyntiau a chredoau yn cael eu hystyried yng nghyd-destun ACRh
 - Pwysigrwydd llinellau cyfathrebu agos gyda rhieni a gofalwyr ar y materion hyn
 - Cyfeiriwch yr ALI a'r ysgol at y Cwestiynau Cyffredin ar Addysg Cydberthynas a Rhywioldeb oherwydd gallai fod yn ddefnyddiol.

Ymateb y rhai a oedd yn bresennol o CCYSAGauC a PYCAG oedd nad ydym yn credu bod y cwestiwn wedi'i ateb yn ddigonol - Sut y gall ysgolion wahaniaethu rhwng CGM, addoli ar y cyd, ac ethos a diwylliant yr ysgol, er mwyn osgoi cwynion a materion yn ymwneud â thynnu yn ôl?

5. Nodi cymorth ac adnoddau ar gyfer CGM

Gofynnwyd i CCYSAGauC gynhyrchu map cyffredinol i ddangos yr hyn a gynnigir yn barod o ran cymorth ac adnoddau yng Nghymru. John Pugsley i anfon dogfen

Tudalen 28

adnoddau i gefnogi'r gwaith hwnnw. Mae angen i CCYSAGauC roi'r wybodaeth ddiweddaraf i JP a KD.

6. Adnoddau Cyngor yr Eglwysi Rhyddion

Mae hyn yn rhywbeth i'r ochr Lywodraethu o fewn Llywodraeth Cymru. Nid yw'n uniongyrchol gysylltiedig ag arfer ystafell ddosbarth. Bydd y wybodaeth yn cael ei rhannu gyda Claire Horton o LIC i weld a oes unrhyw beth y gall LIC ei gefnogi o ran y dogfennau.

7. Diweddariad Adolygiad Barnwrol ACRh

Pan gynhaliwyd y cyfarfod hwn, roedd LIC yn dal i aros am ganlyniad. Cadarnhaodd JP, cyn gynted ag y bydd yn derbyn rhywbeth sy'n mynd i'r cyhoedd, bydd yn ei anfon atom ni gyntaf. Rydym bellach yn gwybod y canlyniad hwn – ochrodd y llys o blaid Llywodraeth Cymru ac i ACRh barhau i fod yn orfodol i bob dysgwr. Mae'r rhieni wedi dechrau eu hapêl. Nid ydym yn gwybod o hyd sut y bydd yn effeithio ar CGM os bydd yr apêl yn llwyddiannus.

ii) Proses fonitro anffurfiol meysydd llafur cytunedig

Adroddodd Tania ap Sion ar y broses monitro / adolygu yn anffurfiol meysydd llafur cytunedig, fel a ganlyn.

Ar 15 Rhagfyr 2022, gwahoddodd LIC CCYSAGauC i gynnal: "proses fonitro anffurfiol o'r meysydd llafur cytunedig ar gyfer pob ALI i gael ymdeimlad o ba mor ffyddlon yw'r rhain i weledigaeth ac ethos CGM yn y Cwricwlwm i Gymru".

Mae hyn yn rhan o'r agwedd gefnogol y mae LIC yn ei mabwysiadu yn ystod y cyfnod o gyflwyno'r cwricwlwm, gan gydnabod pwysigrwydd bod yn gefnogol yn gynt yn hytrach nag yn hwyrach. Yn ymarferol, ymarfer desg byr yw'r adolygiad, sy'n cynnwys edrych ar destun y meysydd llafur cytunedig ar gyfer pob awdurdod lleol. Nid yw'n mynd ymhellach nag adolygu'r testunau eu hunain. Ddiwedd mis Mawrth, cyflwynir adroddiad i Lywodraeth Cymru ar y canfyddiadau. Ar ôl hyn, rywbryd yn y dyfodol agos, mae Llywodraeth Cymru wedi cadarnhau y byddwn yn gallu defnyddio rhannau perthnasol o'r ymchwil hwn i rannu arfer ymhlith yr awdurdodau lleol – gan gynnwys o bosibl arddangos enghreifftiau penodol. O fewn hyn, dylid bob amser gadw pwysigrwydd penderfyniad lleol yn amlwg tra hefyd yn gweld gwerth rhannu arfer o fewn hynny. Mae'r broses adolygu ei hun wedi'i sefydlu a'i chymeradwyo'n drylwyr gan Lywodraeth Cymru:

1. Detholwyd y 6 aelod Tîm yn ofalus sydd mewn sefyllfa dda i gynnal yr adolygiad hwn;
2. Fe wnaethom greu profforma yn seiliedig ar sampl o bum maes llafur cytunedig, yn cwmpasu iaith, cynnwys y maes llafur, eglurder, cyd-destun lleol, a golygu. Defnyddiwyd y profforma hwn wedyn ar gyfer yr holl feysydd llafur cytunedig er mwyn sicrhau cysondeb yn y dull gweithredu.
3. Gwnaethom hefyd sicrhau bod pob maes llafur cytunedig yn cael ei adolygu gan o leiaf 2 neu 3 aelod tîm ar lefel unigol, grŵp bach, ac yna fel Tîm cyfan.
4. Ni adolygodd unrhyw aelod o'r tîm unrhyw faes llafur cytunedig y bu'n ymwneud yn bersonol ag ef, a dyrannwyd rhifau ar hap i'r meysydd llafur cytunedig drwy gydol y broses adolygu ac ysgrifennu adroddiadau.

Rydym yn ddiolchgar iawn i bob un o'r 22 CYS am rannu eu meysydd llafur cytunedig mor brydlon â ni, a gobeithiwn y bydd hwn yn ymarfer defnyddiol iawn i chi.

Rwyf hefyd yn ddiolchgar iawn i holl aelodau'r Tîm sydd wedi cydweithio mor effeithiol ac mor dda dros y saith wythnos diwethaf i sicrhau ein bod yn cwblhau'r adolygiad ac yn cyflwyno'r Adroddiad i Lywodraeth Cymru mewn pryd.

7. Adroddiad ar gyfarfod Estyn (14 Chwefror 2023) – Monitro safonau a chynnydd
- Aelodau gweithredol CCYSAGAuC yn bresennol: AP, RS, MM, ac LJ

Rhoddodd Alice Parry adborth i'r cyfarfod fod CCYSAGAuC wedi gofyn am gyfarfod ag ESTYN i dderbyn diweddariad ar y cynlluniau ar gyfer monitro CGM o fewn y Cwricwlwm i Gymru. Roedd aelodau CCYSAGAuC yn ddiolchgar am y papur briffio a rannwyd cyn Cyfarfod yr Hydref ym mis Tachwedd 2022 ac roeddent am drafod yr eitemau canlynol yn fanylach:

1. Monitro darpariaeth CGM mewn ysgolion ac ystyried y Maes Llafur Cytunedig

Nid sefydliad monitro yw Estyn. Fodd bynnag, bydd timau arolygu yn edrych ar gynllun cwricwlwm eang pob ysgol y mae'n ei harolygu, a phe bai elfen benodol o'r cwricwlwm ar goll, e.e. CGM gorfodol, byddai hyn yn cael ei godi gyda'r ysgol a byddai'n cael ei gynnwys yn yr adroddiad terfynol. Efallai y byddant yn ystyried a yw CGM yn cael ei addysgu o fewn ysbryd CiG, ond ni fyddent yn monitro'n benodol ymagwedd wrthrychol, feirniadol a lluosog a chyflwyno CGM.

2. Monitro safonau a chynnydd mewn CGM

Anaml iawn y byddai adroddiad yn cynnwys sylw ar safonau a dilyniant o fewn pwnc penodol. Efallai y bydd sylwadau ar gaffael sgiliau penodol ac ati mewn rhai pynciau, fel enghraifft o gynnydd, a allai gynnwys CGM. Mae arolygwyr yn edrych ar safonau a chynnydd yn gyffredinol. Mae data ar gyfer yr ysgol yn unig, i lywio eu cynllunio eu hunain. Gwnaeth cydweithwyr hi'n glir iawn na ddylai ysgolion gynhyrchu data yn arbennig i Estyn i brofi bod eu dysgwyr yn gwneud cynnydd neu'n cyflawni targedau neu safonau gosodedig. Dylai pob ysgol adnabod pob dysgwr, yn yr ystyr o, ble maen nhw, ble mae angen iddyn nhw fod, a sut y gallant gyrraedd yno. Os bydd arolygwyr yn edrych ar ddata ysgolion, bydd yn cael ei wneud i gael darlun am a yw'r ysgol yn adnabod ei dysgwyr, a pha mor dda. Ni fydd arolygwyr yn chwilio am 'dystiolaeth' o gynnydd, h.y. cymharu safonau ag ysgolion eraill neu ddisbarthiadau neu grwpiau blwyddyn ac ati. Mae eisiau gweld sut mae'r ysgol yn defnyddio ei data ei hun i lywio eu cynllunio ar gyfer gwelliant a dilyniant.

3. Addoli ar y cyd

Rhannodd cydweithwyr Estyn arweiniad Estyn 2017 ar addoli ar y cyd a roddir i bob Arolygydd cyn arolygiad. Mae hyn yn cynnwys cydrannau y gall addoli ar y cyd eu cynnwys a hefyd Cwestiynau Cyffredin a allai fod o gymorth i ysgolion. Mae cyddestun yr ysgol yn cael ei ystyried o ran addoli ar y cyd mewn lleoliadau cynradd ac uwchradd ac yn tynnu sylw at y cyfeiriad yn y canllawiau at 'funud i feddwl' ac amser myfyrio yn ogystal â gweddïau a ffurfiau mwy traddodiadol o addoli. Nid oedd cydweithwyr Estyn yn ymwybodol o unrhyw ddiddordeb o'r newydd mewn addoli ar y cyd o fewn timau arolygu, ac maent yn ymwybodol y gellir darparu cyfleoedd ar gyfer datblygiad yr YMCD mewn manau eraill yn y cwricwlwm ac o fewn ethos yr ysgol.

4. Arfer effeithiol

Mae 'egin gwyrdd' yn cael eu hadnabod yn ystod ymweliadau arolygu, ond mae'n ddyddiau cynnar o hyd. Mae timau'n gweld rhywfaint o ddarpariaeth CGM priodol yn unol â'r canllawiau. Mae ymweliadau ymgysylltu yn cael eu cynnal ond nid oes rhai sy'n benodol am CGM eto. Mae amrywiaeth o sianeli ar gyfer canfod ymweliadau ymgysylltu posibl. Gallai fod yna YG yn y dyfodol yn canolbwyntio ar CGM neu CiG ond byddai hynny'n dibynnu ar a yw'r elfennau penodol hynny'n cael eu nodi fel maes o ddiddordeb i YG. Pan fydd Ymweliad Ymgysylltu yn digwydd cyhoeddir adroddiad ar wefan Estyn.

I gloi, teimlai cydweithwyr o CCYSAGC ac Estyn fod y cyfarfod wedi bod yn fuddiol a chytunodd pawb y byddai cyfarfod ddwywaith y flwyddyn yn cael ei drefnu rhwng y ddau gorff yn y dyfodol. Gwahoddodd cydweithwyr CCYSAGauC gydweithwyr Estyn i ddarparu diweddariadau ym mhrif gyfarfodydd CCYSAGauC yn ôl yr angen.

8. Cyflwyniad Dysgu Proffesiynol

Rhoddodd Libby Jones ddiweddariad ar yr eitem hon ar yr agenda a rhannodd glip o un o restrau chwarae CGM o'r swp cyntaf o bum adnodd dysgu proffesiynol sydd bellach wedi'u cyhoeddi ar Hwb, o'r enw, 'Beth sy'n Newydd'. Bydd y dolenni i'r adnoddau ar Hwb yn cael eu rhannu â ChYSAGau i'w dosbarthu'n ehangach. Adroddodd fel a ganlyn:

Rydym yn ddiolchgar iawn i'n cydweithiwr yn Llywodraeth Cymru Rachael Hicks am wthio'r adnoddau hyn ymlaen, hyd at eu cyhoeddi. Buom yn aros am amser hir amdanynt, ond mae'n werth yr aros gan fod ansawdd yr adnoddau hyn yn eithriadol. Rwyf eisoes wedi rhannu clip o'r rhestr chwarae, 'Beth sy'n newydd i ysgolion uwchradd' a greodd Alice Parry ac mae hi'n ymddangos ynddo. Heddiw rydw i'n mynd i gyflwyno'r rhestr chwarae, 'Beth sy'n Newydd i Benaethiaid'. Cynhelir digwyddiad Mewnwelediad Polisi ar 25 Ebrill (dolen yn *chat*) a fydd yn arddangos yr adnoddau hyn ynghyd ag adnoddau defnyddiol eraill y gall ysgolion a ChYSAGau eu defnyddio.

Rhannodd LJ ei sgrin a chyflwynodd y rhestr chwarae, gan aros ar dudalennau penodol i dynnu sylw at rywfaint o wybodaeth ddiddorol a defnyddiol, gan gynnwys, y disgrifiad o 'rhoi sylw i', hunanwerthusiad, goblygiadau i Benaethiaid, myfyrdodau a chwestiynau, a'r astudiaethau achos. Mae gan restr chwarae'r Pennaeth hefyd yr un adrannau rhagarweiniol a gwybodaeth â'r rhestrau chwarae eraill yn y swp cyntaf hwn, megis y dudalen groeso, cynnwys, nodau a thudalennau ymgysylltu beirniadol.

Dolen ar gyfer digwyddiad mewnwelediad polisi: <https://hwb.llyw.cymru/datblygiad-proffesiynol/digwyddiadau-mewnwelediad-polisi/>

Dolenni ar gyfer yr adnoddau dwyieithog ar Hwb:

Saesneg: <https://hwb.gov.wales/repository/resource/eef7e399-93bb-4d7c-ab68-145c93f4c6d3/cy>

Cymraeg: <https://hwb.gov.wales/repository/resource/eef7e399-93bb-4d7c-ab68-145c93f4c6d3/cy>

Cododd yr aelodau gwestiynau ynghylch 'rhoi sylw i' a'r meysydd llafur cytunedig, a chafwyd eglurhad gan LJ a rhannodd yr aelodau hefyd sylwadau cadarnhaol iawn am yr adnoddau. Codwyd un cwestiwn ynghylch aelodau CYSAG yn cael mynediad i Hwb. Gellir cyrchu'r adnoddau heb fod angen mewngofnodi, ond awgrymwyd bod yr Aelodau'n ceisio cyngor a chymorth gan eu hawdurdod lleol.

9. Sgyrsiau gyda chydweithwyr yn Lloegr (NASACRE, REC, Canolfannau AG Rhanbarthol)

Dyweddodd TaS fod sgyrsiau'n cael eu cynnal ar hyn o bryd gyda chydweithwyr yn Lloegr. Mae addysg yng Nghymru yn dod yn fwyfwy gwahanol i Loegr gyda chyflwyno'r Cwricwlwm i Gymru. Mae hyn yn codi nifer o faterion yn ymwneud â sut rydym yn gwerthfawrogi ein gilydd a sut rydym yn gweithio gyda'n gilydd.

NASACRE

Croesawodd Pwyllgor Gwaith CCYSAGauC wahoddiad gan NASACRE i ailddechrau sgyrsiau. Cynhaliwyd cyfarfod ar 31 Ionawr 2023 gyda Chadeirydd NASACRE, Linda Rudge a Sue Holmes yr Ysgrifennydd ac aelodau o Bwyllgor Gwaith CCYSAGauC - TaS, EE ac LJ.

Pwrpas y cyfarfod oedd ailddechrau rhannu digwyddiadau a diweddariadau diweddar ac archwilio'r cysylltiadau posibl rhwng y ddwy gymdeithas. Roedd y ddwy gymdeithas yn cydnabod, er bod ganddynt gymaint yn gyffredin bod cymaint o wahaniaeth hefyd.

I grynhoi – nodwyd meysydd posibl ar gyfer sgyrsiau pellach :

- 1) O bryd i'w gilydd, mae NASACRE yn derbyn ymholiadau gan CYS a ChYSAGau o Gymru am ddysgu proffesiynol a chynhadledd flynyddol NASACRE. Penderfynwyd rhoi LJ mewn cysylltiad â gweinyddwr NASACRE i drafod y cwestiynau hyn gan ei bod yn bwysig cael y llinellau cyfathrebu cywir.
- 2) Archwilio'r posibilrwydd o gynnwys eitem yng nghynhadledd NASACRE lle gallai fod gorgyffwrdd rhwng y ddwy ochr a lle gallai CCYSAGauC wneud cyfraniad defnyddiol.
- 3) Mae NASACRE yn mynd i rannu eu cylchlythyr sy'n cael ei ddsbarthu 3 / 4 gwaith y flwyddyn.

Y nod yw rhoi sgyrsiau mwy rheolaidd ar waith a datblygu'r berthynas rhwng NASACRE a CCYSAGC.

REC

Ym mis Chwefror derbyniodd CCYSAGauC gais am gyfarfod gan Indy Nottage, Swyddog Gweithredol Cyngor Addysg Grefyddol (REC) Cymru a Lloegr i drafod sut y gall REC gefnogi CCYSAGauC orau yng nghyd-destun Cymru. Cyfarfu TaS, LJ (Aelodau Gweithredol CCYSAGauC) a Paula Webber (Cadeirydd PYCAG, aelod Gweithredol CCYSAGauC) â REC ar 6 Mawrth 2023.

Roedd yn sgwrs agored, ddi-flewyn-ar-dafod a chadarnhaol am ein pryderon ynghylch y berthynas rhwng CCYSAGauC a REC. Bu CCYSAGauC yn gweithio'n agos gyda REC ar nifer o brosiectau yn y gorffennol ond ar hyn o bryd mae'n ymddangos nad yw'r berthynas yn gweithio mor effeithiol ag y gallai.

Canlyniad y cyfarfod oedd i REC drefnu cyfarfod gyda chynrychiolwyr o sefydliadau REC sy'n canolbwyntio ar Gymru h.y. CCYSAGauC, yr Eglwys yng Nghymru, MAGC, aelodau o fwrdd REC - Kathy Riddick, y Cadeirydd Sarah Lane Court ac Indy Nottage. Mae'r cyfarfod i'w drefnu ym mis Ebrill 2023.

Y nod yw creu strwythur i alluogi cyfathrebu a chydweithio o fewn y REC dros y tymor hir. Mae angen i'r strwythur adlewyrchu anghenion y sefydliadau yng Nghymru ac yn y pen draw dysgwyr Cymru. Bu awgrym i sefydlu fforwm REC Cymru.

Hybiau AG Rhanbarthol

Derbyniodd Cadeirydd ac Is-gadeiryddion CCYSAGauC a PYCAG e-bost gan y cyfarwyddwr arweiniol yn ymwneud â phlattform ar-lein newydd o'r enw Canolfannau Addysg Grefyddol Rhanbarthol yn gofyn beth yr oeddem am ei weld arno ar gyfer Cymru.

Mae cefndir yr Hybiau AG Rhanbarthol fel a ganlyn:

Ariannwyd y flwyddyn 1af gan yr Adran Addysg yn Lloegr i fynd i'r afael â gofynion AG penodol Lloegr. Bellach yn ei ail flwyddyn, caiff ei ariannu gan elusennau ac mae ganddo flwyddyn arall o gyllid. Wedi hyn mae'n gobeithio derbyn cyllid pellach gan yr Adran Addysg yn Lloegr.

Mae'r grŵp llywio yn cynnwys sefydliadau fel REC, RE Today, AERIAC, AWRI a NASACRE. Nod y canolfannau rhanbarthol yw gwella cyfathrebu rhwng athrawon, datblygiad proffesiynol, darparwyr adnoddau a chymunedau ymchwil. Mae'n gyfnewidfa gwybodaeth i gynyddu mynediad at gymorth, hyfforddiant ac adnoddau i'r rhanbarthau. Maen nhw hefyd yn cynnal cwrs sy'n cael ei gyrchu gan addoldai a mannau eraill yng Nghymru sy'n dyfarnu achrediad hwb AG.

Cynhaliwyd cyfarfod ar 12 Ionawr 2023. Rhannodd aelodau Gweithredol CCYSAGauC eu pryder bod yr hybiau AG Rhanbarthol wedi'u datblygu heb unrhyw gyfathrebu uniongyrchol â CCYSAGC na PYCAG. Mae hwn yn fater y mae'n rhaid mynd i'r afael ag ef ac mae'n codi cwestiynau ynghylch sut mae'r grwpiau hyn yn Lloegr yn gweld CCYSAGauC a PYCAG a sut y gellir gwella cyfathrebu. Cododd gwestiynau – beth yw ein hanghenion yng Nghymru? Sut gallwn ni nodi ein hanghenion? Sut mae delio â nhw?

RT: Mae dau aelod o MAGC wedi cyfarfod ag Indy Nottage. Dywedodd MAGC hefyd fod y fenter hon wedi peri syndod.

TaS: Cadarnhawyd bod cydweithiwr JHR wedi bod yn ymwneud â'r canolfannau AG.

LB: Mae REC wedi bod yn seiliedig yn Lloegr erioed. Roedd LB yn meddwl tybed a fyddai'n well ei alw'n REC ar gyfer Lloegr. Mae pob ymchwil a dogfen yn seiliedig ar Loegr. Byddai'n haen arall o waith i CCYSAGC.

TaS: Mae bob amser yn werthfawr cydweithio a rhannu ymarfer gyda'n cydweithwyr yn Lloegr ac Ewrop ond rhaid i ni ystyried beth sy'n ystyrlon i ni yng Nghymru.

10. Cynhadledd EFTRE (Awst 2023)

Rhoddodd PL ddiweddariad a rhannodd y ddolen i gynhadledd EFTRE ' Bridge over Troubled Waters – RE in changing times' - sydd i'w chynnal yn Rhufain ar 24-27 Awst 2023. Bydd TaS, gyda chydweithwyr Ewropeaidd, yn cyflwyno canfyddiadau prosiect Ewropeaidd, effaith Covid ar addysgu AG. Mae cyflwynwyr eraill yn cynnwys Kathryn White o Ymddiriedolaeth Culham St.Gabriel. Mae'r rhaglen hefyd yn cynnwys gweithdai ac

ymweliadau posibl oddi ar y safle â synagog, mynwent nad yw'n Gatholig, catacomau a chymuned Fwslimaidd.
Bydd PL, TaS ac o bosibl LJ yn mynychu'r gynhadledd.

Hoffai CCYSAGauC gefnogi athro o Gymru i fynychu a byddwn yn gofyn iddynt roi adborth ar eu profiad ar ôl iddynt ddychwelyd. Soniodd TAS fod hwn yn gyfle gwych i athro a chadarnhaodd y bydd CCYSAGauC yn ariannu teithio, mynychu cynadleddau a llety yn llawn.

GWEITHREDU : Os oes gan unrhyw athrawon ddiddordeb, cysylltwch â CCYSAGauC, cyn gwyliau'r Pasg.

11. Diweddariadau:

- **REC**

KR: Mae REC yn ei 50fed blwyddyn ac mae dathliad wyneb yn wyneb wedi'i drefnu ar ddechrau mis Mai. Mae REC yn rhoi sylw eto ar sut i gael y budd mwyaf posibl gan aelodau.

Os yw REC i barhau i gynrychioli Cymru, mae angen aelod parhaol o'r bwrdd i gynrychioli Cymru. Mae angen meddwl yn ddifrifol am fudd y berthynas hon.

Mae'r gwaith parhaus ar adnoddau crefydd a bydolygon yn cymryd llawer o amser REC, prosiect sy'n canolbwyntio ar Loegr. Gallem edrych i weld a yw'r ddogfen o ddiddordeb i gwricwlwm Cymru.

- **EFTRE**

Mae PL yn annog pawb i edrych ar y wefan, mae adroddiadau diddorol ar gael.

Mae astudiaethau y gellid eu gwneud gydag ysgolion uwchradd ar natur systemau addysg grefyddol o amgylch Ewrop.

- **MAGC**

Cyfarfu REMW ag Indy Nottage.

Nod REMW yw ailedrych ar y papur a gyflwynwyd yn flaenorol i CCYSGAGau.

Disgrifiodd y papur hwn y newidiadau posibl yn natur MAGC gyda golwg ar wneud cynnydd ar y mater hwn.

- **PYCAG**

Mae'r gweithgor DP yn edrych ar yr hawl i dynnu'n ôl a'r cyngor y gall CYSAGau a phenaethiaid ei roi. Bydd unrhyw ganlyniadau yn cael eu trosglwyddo i CCYSAGauC.

- **Y Rhwydwaith Rhyng-Ffydd**

Dim diweddariad

- **Estyn**

Adroddwyd ar gyfarfod 14 Chwefror yn gynharach yn y cyfarfod.

- **CBAC**

- Darllenodd LJ adroddiad gan Christopher Owens:

- o Cwblhawyd Dysgu Proffesiynol yr Hydref CBAC a elwid gynt yn DPP ar gyfer TGAU Astudiaethau Crefyddol yn llwyddiannus yn Abertawe, Caerdydd a Llandudno ym mis Rhagfyr 2022 gyda Dysgu Proffesiynol ar-lein ychwanegol ym mis Ionawr 2023. Mae deunyddiau o'r digwyddiadau DP ar gael ar wefan CBAC.

- Cyflwynodd CBAC ymateb manwl i ymgynghoriad Llywodraeth Cymru ar y cynigion ar gyfer y TGAU Astudiaethau Crefyddol newydd i ddechrau ei addysgu ym mis Medi 2025.
- Amserlen gwaith CBAC yw cwblhau'r fanyleb newydd gyda deunyddiau asesu enghreifftiol ar gyfer Medi 2024, a'r addysgu cyntaf wedi'i amserlennu ar gyfer mis Medi 2025.
- Yn siomedig, bu gostyngiad yn y nifer a gofrestrodd ar gyfer AG ar draws pob lefel arholiad ar gyfer cyfres haf 2023.
- Roedd 350 o ymgeiswyr yn llai wedi cofrestru ar gyfer UG Astudiaethau Crefyddol na lefelau cyn Covid ac mae hyn wedi treiglo i astudiaethau lefel uwch.
- Ar lefel TGAU bu gostyngiad sylweddol iawn yn y cofrestradau ar gyfer cyfres haf 2023 o tua 6,500 o ymgeiswyr. Mae unrhyw ddirywiad yn destun pryder, gan y bydd hyn yn effeithio ar y niferoedd sy'n astudio ar gyfer lefelau UG ac uwch yn y dyfodol, ac mae iddo oblygiadau pellach i addysg uwch.

Dywedodd TaS y bydd y gostyngiad yn nifer yr ymgeiswyr yn eitem agenda ar gyfer cyfarfod yn y dyfodol.

Soniodd RS fod holl arholiadau TGAU, UG a Safon Uwch yr haf hwn mewn Astudiaethau Crefyddol wedi anfon gwybodaeth cyn rhyddhau i ysgolion ar rai elfennau o'r meysydd llafur y dylid rhoi mwy o sylw iddynt. Mae RS yn hapus i ddsbarthu'r dolenni i GYSAGau.

GWEITHREDU: RS i rannu'r ddolen hon â'r CYSAGau

- **Adroddiad gan y Pwyllgor Gwaith a gynhaliwyd ar 8 Chwefror 2023**

Cadarnhaodd TaS nad oedd dim byd pellach i'w adrodd nad oedd wedi'i gynnwys eisoes ar yr agenda.

12. Gohebiaeth

Adroddodd LJ ar yr ohebiaeth ganlynol:

- Wedi derbyn gohebiaeth gan Gyngor y Gweithlu Addysg (CGA) yn gofyn i CCYSAGC enwebu aelodau ar gyfer y Cyngor. Mae angen mynd â hyn i Bwyllgor Gwaith CCYSAGauC.
- Wedi cael gohebiaeth gan y Pwyllgor Plant, Pobl Ifanc ac Addysg yn nodi ei fod wrthi'n cynnal ymchwiliad hirdymor i weithredu'r ddau ddiwygiad addysgol allweddol yn ystod y Senedd ddiwethaf, sef Asesiad Cwricwlwm Cymru yn 2021 a'r Ddeddf Anghenion Dysgu Ychwanegol a'r Tribiwnlys Addysg 2018.
- Yn ystod y chweched Senedd, bydd y Pwyllgor yn cynnal cyfres o wiriadau thematig â ffocws byr. Bydd pob gwiriad yn cynnwys gweithgareddau ymgysylltu a chraffu gan un o Weinidogion Llywodraeth Cymru. Cynhaliwyd y gwiriad cyntaf yn ystod gwanwyn/haf 2022 ac mae rhagor o wybodaeth ar gael drwy ddolen. Gellir rhannu'r ddolen hon gyda ChYSAGau.

GWEITHREDU: CCYSAGauC i rannu'r ddolen hon â ChYSAGau.

Etholiadau CCYSAGauC

Mae 2 le ar gael ar Bwyllgor Gwaith Cymdeithas CYSAGau Cymru, ac mae angen i enwebiadau gan CYS a ChYSAGau fod gyda LJ neu AP erbyn dydd Gwener 31 Mawrth. Bydd y rhestr o enwebeion yn cael ei dosbarthu i'r CYS a'r CYSAGau erbyn dydd Gwener 28 Ebrill. Dylai enwebeion fod ar gael i fynychu cyfarfodydd y Pwyllgor Gwaith yn rheolaidd os cânt eu hethol yn llwyddiannus yn y Cyfarfod Cyffredinol Blyneddol.

13. Unrhyw fater arall (i'w gytuno cyn y cyfarfod gyda'r Cadeirydd)

Mae KRU, Cymwysterau Cymru wedi bod yn arwain ar ddatblygu TGAU Astudiaethau Crefyddol ac yn delio ag ymatebion CCYSAGauC i'r ymgynghoriad. Hysbysodd KRU CCYSAGauC am yr ymgynghoriad newydd sydd bellach allan a elwir yn 'Y Cynnig Llawn', cymwysterau yw'r rhain (lefel mynediad, lefel 1 ac ati) sy'n cefnogi'r cwricwlwm newydd yng Nghymru.

Mae un cwestiwn yn yr ymgynghoriad yn ymwneud ag a ddylai fod cymhwyster penodol yn gysylltiedig â'r canllawiau CGM.

Mae KRU yn annog CCYSAGauC i rannu dolen yr ymgynghoriad ag athrawon Astudiaethau Crefyddol i gael eu hadborth. Po fwyaf o ymatebion a geir, y mwyaf gwerthfawr ydyw. Mae'r ymgynghoriad ar agor tan fis Mehefin 2023.

Diolchodd KRU i CCYSAGauC am ei holl waith mewn perthynas â'r ymgynghoriad TGAU.

Llongyfarchodd HS bawb sydd wedi treulio llawer o amser ac ymdrech yn defnyddio eu harbenigedd i'n gwasanaethu yn rhinwedd eu swydd fel CCYSAGauC.

Eiliodd MJ eiriau caredig HS a diolchodd i'r Pwyllgor am eu holl waith caled sy'n cael ei werthfawrogi'n fawr.

Roedd TaS yn gwerthfawrogi'r gydnabyddiaeth hon o waith CCYSAGauC.

Dymunodd NB flwyddyn newydd hapus iawn i'r gymuned Bahá'í.

14. Dyddiad y cyfarfod nesaf: Tymor yr Haf, Sir Ddinbych.

Cyfarfod ar-lein fydd hwn ddydd Llun 19 Mehefin 2023.

Diolchodd TaS i Sir Benfro am groesawu a diolchodd i bawb a oedd yn bresennol.